

**О. М. Столбуненко-Волошина**

*асп.*

*науковий керівник: д.е.н., проф. Є. І. Масленніков*

## **КАРДИНАЛЬНЕ РЕФОРМУВАННЯ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ЯК ОСНОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

У сучасних умовах, коли Україна опинилася в такій історичній точці розвитку, в якій внутрішні процеси реформування і оптимізації політичної системи держави поєдналися з різким прискоренням глобальних трансформаційних процесів необхідне поглиблене реформування промислового комплексу країни, який займає 32% у обсязі ВВП у напрямку зменшення сировинних секторів промисловості, удосконалення енергоємності промислового виробництва [1, с. 120–121]. Ця проблема стає ще більш актуальною, оскільки економічний розвиток промисловості України характеризується посиленням міжнародної конкуренції, наростаючою структурно-технологічною відсталістю виробничих процесів, ліквідацією значної кількості суб'єктів промислової галузі. У зв'язку з цим необхідно забезпечення сталого розвитку промислових підприємств. На основі реалізації стратегії розвитку інноваційної діяльності, яка визначається слідуючими напрямками: розвиток інноваційної діяльності і навчання персоналу; бізнес-процеси інноваційної діяльності; маркетингова складова взаємовідносин з клієнтами в розрізі інноваційної діяльності підприємства; фінансова складова ефективності інноваційної діяльності підприємства.

Маючи на увазі той факт, що на світовому ринку продукти інтелектуальної праці мають більш високу вартість, українська економіка потребує розробки нової моделі розвитку, орієнтованої на підтримку інновацій. Як було відзначено на засіданні Комітету з промислової модернізації при Торгово-промисловій палаті України 27 червня, Україна нарощує експорт сировини та кадрів, забезпечує цим розвиток інших світових економік, а не своєї економіки. Отже, нам необхідно реалізувати нову індустріалізацію та створення конкурентних підприємств.

Сьогодні свідчить про кризу в промисловості яка переросла в її падіння. По результатам 2019 р. падіння складало 1,8% [2].

6 березня Президент України В.Зеленський заявив на брифінгу, що уряду необхідно розробити програму підтримки української промисловості, в якій були визначені першочергові кроки для поліпшення ситуації у промисловості:

- налагодження комунікації з бізнесом для вироблення майбутніх ідей поліпшення ситуації;

- робота на зовнішніх ринках для лобювання інтересів українських експортерів;

- створення стимулюючих бізнес-умов у податковій сфері.

В Кабміні В.Гройсмана була розроблена Стратегія розвитку промислового комплексу України на період до 2025 р., але фінансова підтримка урядом була зосереджена на агропромисловому комплексі (на його розвиток було закладено в бюджет 6,3 млрд. грн.), а промисловість виступила у ролі «пасинка держави», за виключенням вугільної промисловості [2].

Експерти, опитані 112.ua, висловлюють різні точки зору про конкретні форми державної підтримки промисловості. Так, наприклад, Д.Монін стверджує, що необхідно розробляти «секторальні стратегії» трансформації галузей економіки до зростання та по аналогії «розбити» промисловість на сектори і кластери. За думкою експерта, найбільш корисним було б використання сінгапурського досвіду, в умовах якого держава, сумісно з бізнесом розробляє та впроваджує стратегії підвищення додаткової вартості для основних секторів економіки. Кожна стратегія складається з чотирьох напрямів: інновації як нові технології, глобалізацію як розвиток експортних можливостей кожного сектора і цифрові канали залучення, робочі навички як підвищення якості робочої сили та умінь співробітників і продуктивність як переорієнтацію бізнесів і робочої сили на заняття, створюючи підвищену додаткову вартість [3].

За думкою фінансового аналітика В.Невмержицького, механізми державної підтримки промисловості давно відомі, однак в Україні чомусь не застосовуються. Це підтримка важкої промисловості, ВПК, машинобудування, чий розвиток в усіх країнах є драйвером економічного зростання.

Особливу увагу слід звернути на галузі, продукцію яких ми імпортуємо в сучасних умовах, але можемо виробляти самі. У цьому випадку необхідно використовувати гарантований держзаказ з компетентним контролем якості.

Окрім зростання галузей промисловості, позитивний ефект від розвитку промисловості зможе відчути на собі і фінансовий сектор, наприклад, фондовий ринок.

На думку фінансового аналітика Б.Кушнірука, в майбутній програмі розвитку української промисловості слід зосередитися на тих галузях, які дають найбільшу додану вартість, як, наприклад, переробну промисловість з високою наукоємністю [4].

Таким чином, в умовах сьогодення, українські підприємства повинні своєчасно реагувати на зміни глобального світу, тобто необхідна діджиталізація промисловості як перетворення виробничих процесів та створення нових бізнес-моделей за допомогою інформаційних технологій. Світові організації та підприємства активно переходять на сторону ІТ з метою відповідати високим темпам росту бізнесу.

Згідно Reports and Data, світовий ринок цифрових трансформацій до 2026 р. оцінюється приблизно в 1,051 трлн. доларів. Аналітики консалтингової компанії PwC прогнозують до 14% приросту світового ВВП у 2030 р. [5]. Використання digital у промисловості передбачає цифровізацію та автоматизацію виробництва, продаж та маркетинг, а також комунікації зі споживачами та партнерами.

Ці напрямки найбільш перспективні для реалізації технологічних стартапів. Однак, теперішній сектор української економіки ще неповноцінно асоціюється з digital, а промислові «гіганти» недостатньо активні. В той же час промислова галузь достатньо гнучка для впровадження сучасних технологій. Україна – на шляху Четвертої промислової революції. Діджиталізація промисловості допоможе вивести вітчизняну економіку на топові позиції.

### **Список використаної літератури**

1. Піхоцький А. Стратегічні пріоритети зміцнення фінансової безпеки. *Формування ринкової економіки держави в Україні*. 2018. Вип. 40. С. 120–121.
2. Как спасти украинскую промышленность: рецепт уже создан, но есть ли политическая воля? URL: <https://112.ua/statji/kak-spasti-ukrainskuyu-promyshlennost-recept-uzhe-sozdan-no-est-li-politicheskaya-volya-528671.html> (дата звернення: 01.11.2020).
3. Господдержка промышленности: механизмы известны, дело за реализацией. URL: <https://112.ua/statji/kak-spasti-ukrainskuyu-promyshlennost-recept-uzhe-sozdan-no-est-li-politicheskaya-volya-528671.html> (дата звернення: 01.11.2020).
4. Синицин Н. Украине нужна высокая добавленная стоимость. URL: <https://112.ua/statji/kak-spasti-ukrainskuyu-promyshlennost-recept-uzhe-sozdan-no-est-li-politicheskaya-volya-528671.html> (дата звернення: 01.11.2020).
5. Диджитализация промышленности. Мир и Украина. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2020/02/14/657039> (дата звернення: 01.11.2020).